

wpłynęło dn. 5. 05. 2010.

nr 2577 podpis *Borusewicz*

Warszawa, dnia 04 maja 2010 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DOPgmo-070-13/21401/10/MG

SEKRETARIAT

Biura Przewodniczących

Wpłynęło dn. 06. 05 zat.

nr 3198 podpis *Mazur*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na oświadczenie Panów senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Wojciecha Skurkiewicza i Przemysława Błaszczyka z dnia 19 kwietnia 2010 roku, przekazane przy piśmie nr BPS/DSK-043-2666/10, w sprawie zgodności polskiego prawodawstwa w zakresie organizmów genetycznie modyfikowanych z prawodawstwem Unii Europejskiej, przedkładaam następujące wyjaśnienia dotyczące zagadnień odnoszących się do zakresu działania Ministra Środowiska.

Po dokonaniu przez Komisję Wspólnot Europejskich szczegółowej analizy prawodawstwa krajowego z zakresu organizmów genetycznie zmodyfikowanych, Komisja stwierdziła, że w trakcie sprawdzania zgodności prawa krajowego z przepisami wspólnotowymi z zakresu zamkniętego użycia mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych, zidentyfikowano kilka obszarów niezgodności. Z tego powodu w dniu 25 czerwca 2009r. skierowała do Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnioną opinię na mocy art. 226 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w związku z niezgodnością krajowych środków z prawem wspólnotowym (nr 2007/2340 naruszenia wg ewidencji Komisji).

Naruszenie dotyczy transpozycji przepisów dyrektywy 90/219 EWG w sprawie ograniczonego stosowania mikroorganizmów zmodyfikowanych genetycznie, zmienionej dyrektywą 98/81/WE. W opinii tej wskazano kilka rodzajów uchybień (nieprawidłowa transpozycja, brak transpozycji, szerszy zakres polskich przepisów niż zakres dyrektywy). Naruszenie obejmuje m.in. następujące zagadnienia:

- definicje „mikroorganizmu”, „mikroorganizmu zmodyfikowanego genetycznie”, „awarii” i „użytkownika”,
- charakterystykę I kategorii zagrożenia,

- zakres informacji wymaganych w powiadomieniach (wnioskach) dotyczących prowadzenia prac z mikroorganizmami genetycznie zmodyfikowanymi (GMM) w poszczególnych kategoriach zagrożenia,
- niektóre aspekty związane z poufnością danych,
- kwestie magazynowania, hodowania, transportu, niszczenia, usuwania lub wykorzystania mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych.

Rząd RP, w odpowiedzi przekazanej Komisji w sierpniu 2009r., zadeklarował dostosowanie polskiego prawa w tym zakresie poprzez wprowadzenie odpowiednich, w pełni zgodnych z prawem wspólnotowym, przepisów w projekcie nowej ustawy – *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych*. Jednocześnie wyjaśnił, że przepisy ustawy – *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych*, regulujące zagadnienia dotyczące organizmów genetycznie zmodyfikowanych, wejdą prawdopodobnie w życie w 2010 roku, po przyjęciu proponowanych rozwiązań przez Sejm i Senat RP. Sprawa ta nie została jeszcze zakończona ze względu na trwające w polskim Parlamencie prace nad projektem nowej ustawy o GMO.

W 2007r. rząd RP podjął próbę ustawowego ograniczenia stosowania GMO w środowisku. Zasadą przyświecającą opracowaniu przepisów regulujących kwestie zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska w celach doświadczalnych było stworzenie maksymalnie surowego reżimu oceniania bezpieczeństwa danego eksperymentu polowego w kontekście jego bezpieczeństwa dla środowiska. Uznano to za niezwykle istotne gdyż uwolnienie jest pierwszym etapem badań, kiedy nowy organizm genetycznie zmodyfikowany ma kontakt ze środowiskiem, a doświadczenie prowadzone jest bez tak skutecznych zabezpieczeń, które stosowane są w systemach zamkniętych.

Przepisy art. 111 ust. 2 pkt 5 i 6 oraz art. 172 ust. 1 ówczesnego projektu ustawy (obostrzenia dotyczące zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska oraz zakaz prowadzenia komercyjnych upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych), jako przepisy wprowadzające odstępstwa od dyrektywy 2001/18/WE, wymagały notyfikacji na podstawie art. 95 ust. 5 Traktatu WE. Projekt ustawy – *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych* notyfikowano w dniu 13 kwietnia 2007 r. (dokument nr K(2007)4697).

W uzasadnieniu przesłanym Komisji zwrócono uwagę na bogactwo bioróżnorodności w Polsce oraz na fakt, że wprowadzenie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska może spowodować poważne zakłócenia w jego funkcjonowaniu. Wpływ takiego organizmu na środowisko jest bowiem nieznany i może być potencjalnie szkodliwy (dotyczy to zwłaszcza organizmów innych niż rośliny wyższe GM). Działanie takie wymaga zatem zachowania szczególnych warunków bezpieczeństwa, co jest zgodne z obowiązującą w Państwach Członkowskich UE zasadą przezorności. W projekcie wprowadzono obowiązek uzyskiwania zgody od wszystkich właścicieli działek sąsiadujących z poletkiem, na którym miałyby odbywać się doświadczenia, a także ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego możliwości wprowadzenia do środowiska organizmu genetycznie zmodyfikowanego, ze względu na konieczność ochrony miejscowego środowiska przyrody i krajobrazu kulturowego danego terenu. Te propozycje nakładały zdaniem rządu na wnioskodawców dodatkowe obowiązki ale nie wykluczały prowadzenia prac zamierzonego

uwolnienia GMO do środowiska. Restrykcyjne podejście do kwestii zamierzonego uwolnienia związane było dodatkowo ze strukturą polskiego rolnictwa.

Notyfikacja na podstawie art. 95 ust. 5 Traktatu WE zakończyła się wydaniem w dniu 12 października 2007 r. decyzji Komisji Europejskiej 2008/62/WE. Komisja uznała, że polski wniosek o wprowadzenie przepisów krajowych stanowiących odstępstwo od dyrektywy 2001/18/WE nie spełnia warunków określonych w art. 95 ust. 5 Traktatu WE, ponieważ władze polskie nie dostarczyły nowych dowodów naukowych dotyczących ochrony środowiska naturalnego lub środowiska pracy ze względu na specyficzny problem tego państwa, a zgłoszone środki krajowe nie mogą zostać zatwierdzone zgodnie z art. 95 ust. 6 Traktatu. Tym samym Komisja odrzuciła artykuł 111 ust. 2, 5 i 6 oraz art. 172 projektu ustawy - *Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych*, zgłoszone przez władze polskie zgodnie z art. 95 ust. 5 Traktatu WE.

Decyzja Komisji 2008/62/WE została notyfikowana Polsce, a Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 12 lutego 2008r. podjęła decyzję o skorzystaniu z prawa wniesienia skargi do Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich. Polska wniosła do Sądu Pierwszej Instancji o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 12 października 2007r., która odrzuca projektowane przepisy krajowe, przewidujące odstępstwa od dyrektywy 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych, zgłoszone przez Polskę zgodnie z przepisami Traktatu WE (sprawa nr T-69/08 Polska/Komisja). Sąd nie wydał jeszcze orzeczenia w tej sprawie.

Oświadczenie Panów senatorów zostało skierowane również do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który uzupełni moją odpowiedź. Pozostałe naruszenia prawa wspólnotowego i postępowania przez Trybunałem Sprawiedliwości w zakresie GMO dotyczą bowiem spraw pozostających w kompetencjach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z pozdrowieniami

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU
GŁÓWNY KONSERWATOR PRZYRODY
Janusz Zaleski

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM